

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 84

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15. NOVEMBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1534.

Techn. Projektierungs- und Baubureau, J. Piletschinger und Co, G. m. b. H. in Ing. August Läuffer, Beč.

Naprava za polnjenje in preprečenje tolmunov.

Prijava z dne 11. januarja 1922

Velja od 1. marca 1923.

Prvenstvena pravica z dne 18. januarja 1921. (Austrija).

Predmet predležečega izuma se nanaša na napravo za polnjenje in preprečenje tolmunov, ki naj preprečuje izobraževanje tolmunskih kvar za vgradbami, ond. naj iste odstrani. To se doseže s tem, da se izteka pred pločo propadnega dna sesalni kanal, s čimer se izrablja živa moč preko vgradbe propadajoče vode za nasesavanje pod pločo propadnega dna nahajajoče se vodne množine, zastavi jako premikanje gramoz v tolmunu proti jezovemu telesu in se tolmun odkopni odn. se prepreči njegovo izobraževanje.

Na risbi so predloženi nekoji izvedbeni primeri izumovega predmeta in sicer predložjena figuri 1 in 2 izvedbo takšne naprave v podolžnem prerezu in v narisu na trdnem jezu.

Fig. 3 kaže izvedbo na strmopadnem jezu z vtokom krivca v zraka zredčeni prostor.

Fig. 4 predločuje uporabo pri zagatnih jezih. Naprava obstoja iz ploče propadnega dna a, ki naj odvrne strmi curek od dna tolmana ter naj ga pretvori v neškodljiv zvalovljeni curek.

Ploča b ni tesno vležajena na svojem korenju od dvigajočem se zidovju jezovega telesa, ampak v razdalji, ki deluje kot sesalni krivec b, kateri nasesava vodo iz tolmana e, odn. gornji vtok krivca se more iztekati tudi v zraka zredčeni prostor f pod propadajočim dnom. Način učinkovanja naprave je označen s tem, da se uporablja sesalni uč-

nek strmega curka v to, da proizvaja vzdolž spodnje strani ploče a in na dnu tolmana e proti jezu d usmerjeno ztrujo, ki povzroča jako premikanje gramoz proti jezovemu telesu in da vleče preko vgradbe idoči gramoz notri v tolmun.

Potom tako po strmem curku opravljenega dela se odvzame temu živa moč in se umili njegov razdiralni učinek. Da se prilagodi odvrnjenje in pretvorenje strmega curka krajevnim razmeram, se more razporediti pločo propadnega dna ravno ali ukrivljeno, trdno ali gibljivo, s čimer se istočasno doseže podkrepljenje sesalnega učinka. Potrebna kotna lega ploče propadnega dna napram strmemu curku se more činiti utirjeno potom dviganja ali spuščanja iste s pomočjo podesnih priprav za to, kakor tudi samodelno potom k ploči propadnega dna idočega plavalnega momenta. Ukrivljenje ploče propadnega dna dovoljuje, da ostane pri izpremenjenem vodostoju vpadni kot vodnega curka, kateri je merodajen za učinek sesalnega kanala, vedno enak. Izdelava se more izvršiti v vsakem podesnem gradivu, najbolje v betonu, železu ali lesu.

PATENTNI ZAHTEVI:

- 1.) Naprava za polnjenje in preprečanje tolmunov, označena s tem, da se izteka tik nad pločo propadnega dna (a) sesalni kanal (b).
- 2.) Propadno dno po zahtevu 1.), označeno s tem, da je ploča propadnega dna (a) ukrivljena in da je udesljiva okoli osi (c).

Fig. 1

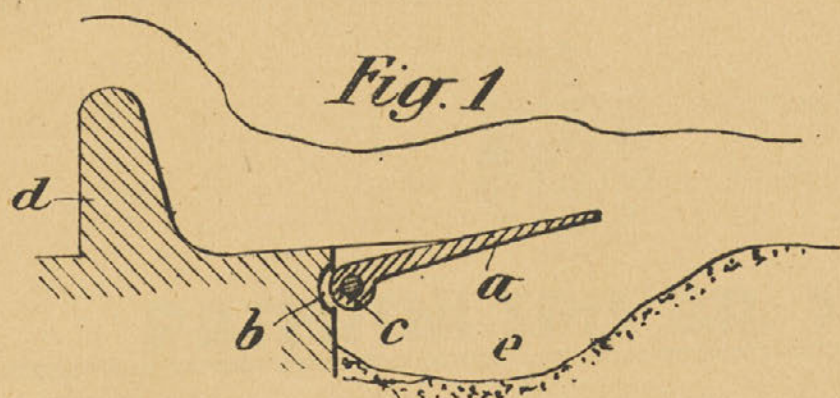

Fig. 2

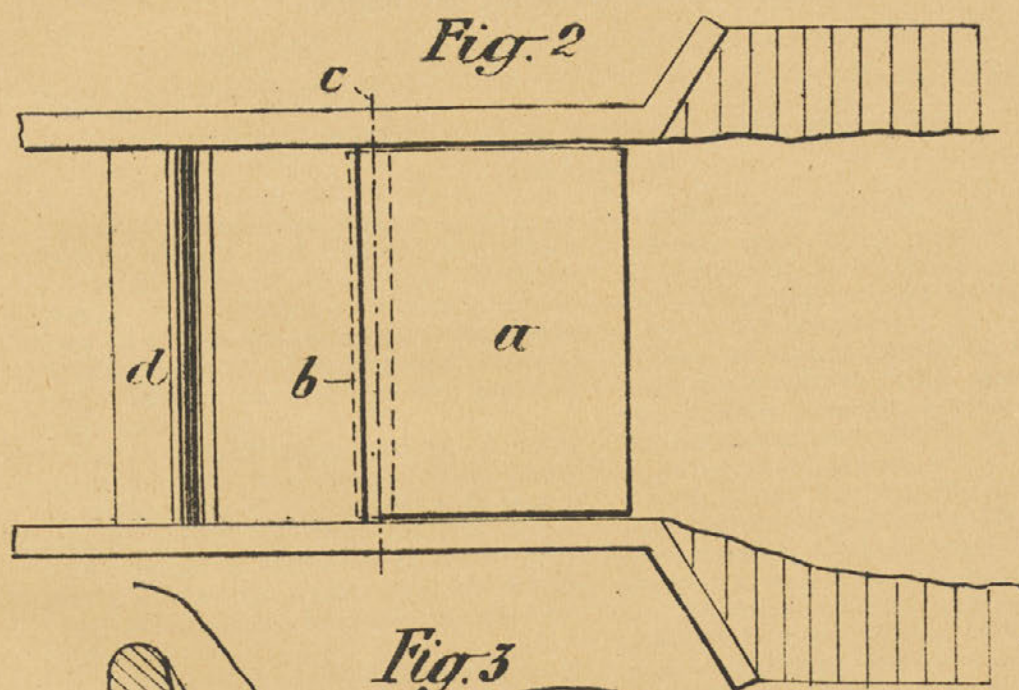

Fig. 3

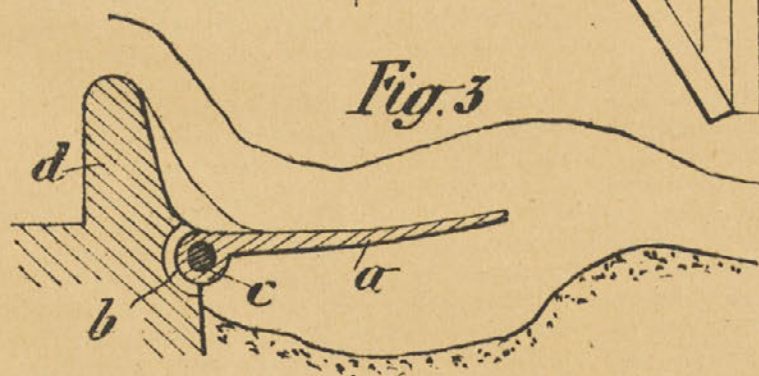

Fig. 4

